

men man kommer ikke til at udrette store Ting, hvis man i Almindelighed vælger den. Det er min Opfattelse, at skal man virkelig gennemføre noget, maa man se paa Vanskelighederne først og fremmest ud fra det Synspunkt, at Vanskeligheder ere til for at besejres. I dette Tilfælde synes jeg ikke, at disse praktiske Vanskeligheder ere uovervindelige. Jeg tror ikke, at den højtærede Indenrigsminister har Ret, naar han saadan lidt affejende sagde, at i Lovforslaget stod der et Par Linier om dette, men dermed kunde Sagen ikke løses. Jeg er ikke af den Opfattelse, at vi behøve anden Bestemmelse i selve Loven med Hensyn til dette end netop denne, at Amdsraadet selv skal vælge sin Formand. Den øvrige Ordning, hvorledes Amdsraadet vil oprette et Kontor, synes mig at være en Ting, som maa bestemmes for hvert Amdsraad for sig, og det kræver ikke nogen Lovbestemmelse. Det kræver naturligvis Aftale med Indenrigsministeriet om Ordningen i hvert enkelt Tilfælde, men jeg kan ikke se, at man gennem Lovbestemmelser kan skabe nogen praktisk Ordning for de enkelte Amdsraads Vedkommende. Jeg føler mig ikke overbevist om, at der kræves mere i selve Lovforslaget, end hvad der staar, men hvis den højtærede Indenrigsminister paa dette Punkt skulde paavise, at der var en eller anden Ting, som maatte løses ad Lovgivningens Vej, vilde han kunne gøre det under Forhandling med Udvalget, og det vil da neppe vise sig saa overordentligt vanskeligt at komme til Rette derom.

Det næste Punkt, som der er Grund til at fremhæve, er det, at den Valgordning, vi nu have, i Virkeligheden betyder en indskrænket Valgret, en meget stærkt indskrænket Valgret. Vi have ikke almindelig Valgret i vore Kommuner. Jeg skal ikke gaa ind paa de enkelte Sider af det og ikke drøfte, om det er Opholdsbestemmelsen eller andre Ting, der virke stærkest til Indskrænkning af den almindelige Valgret. Men Kendsgerningen er den, at omkring ved en Trediedel af dem, der naturligt vilde have Valgret, hvis vi havde virkelig almindelig Valgret i vore Kommuner, er i dette Øjeblik udelukket fra Valgret. Hele den Kombination af Bestemmelser, som udelukker ikke mindre end en Trediedel, rammer aldeles overvejende længst nede i Samfundet. Vi have ikke almindelig Valgret, vi have privilegeret Valgret til vore Kommuner, en privilegeret Valgret, som lægger Magten ikke hos den allerøverste Top, men som i Virkeligheden forrykker Tyngdepunktet til Fordel for den mere

velhavende Del af Befolkningen og til Skade for den mindre velhavende Del, og den har paa sidste Valgdag faaet praktisk Betydning i en Række danske Kommuner. I en Række af vore Købstæder er Forholdet dette, at det Flertal, der nu sidder som Byraadets Flertal, sidder som Udtryk for et Mindretal af Byens Befolkning, et Mindretal, der kun er Flertal i Byraadet i Kraft af disse Valgretsbestemmelser, som nu gælde.

Blandt Indskrænkningerne er der en enkelt, jeg gerne vil pege paa, fordi den maaske efterhaanden kunde faa mindre praktisk Betydning uden Lovforandring. Det, jeg tænker paa, er den Indskrænkning, som ligger i selve Skatteydelsen. Det var Mening, da Loven blev given, at dette skulde føre til, at enhver Borger blev sat i Skat saadan, at denne Indskrænkning ikke praktisk talt fik Betydning, uden for København i hvert Fald, hvor der er en fast Skattegrænse. Men dette er i Livet ikke gennemført. Der er f. Eks. en stor Kommune — jeg tænker paa Frederiksberg Kommune —, hvor man i hvert Tilfælde ogsaa har vist sig meget utilbøjelig til at gennemføre det, hvor man har ladet en meget stor Del af Befolkningen være fri for Skatteydelse og som Følge deraf uden Valgret. Lige i Slutningen af den Tid, jeg havde med Indenrigsministeriets Sager at gøre, havde vi Anledning til at drøfte dette med Frederiksberg Kommune, uden at det lykkedes at komme til et Resultat. Jeg vil gerne spørge den højtærede Indenrigsminister, om disse Drøftelser overfor Frederiksberg Kommune ere fortsatte fra Indenrigsministeriets Side, og om det er lykkedes at komme til et Resultat, saaledes at Loven gennemføres i Overensstemmelse med Lovens Aand derude paa Frederiksberg, saa at man i Fremtiden faar hele Befolkningen, alle dem der overhovedet kan være Tale om i denne Forbindelse, med som Skatteydere og derigennem faar Valgretsbestemmelserne virkelig gennemførte for Frederiksbergs Vedkommende.

Det tredje Punkt, hvorom jeg gerne vilde gøre en Bemærkning overfor den højtærede Minister, er med Hensyn til den privilegerede Valgret til Amdsraadene. Der var den højtærede Ministers Standpunkt jo dette, at han i og for sig var en Modstander af den privilegerede Valgret, men han havde ikke nogen synderlig Lyst til nu i Øjeblikket at tage fat paa Sagen; der var ikke saadan nogen videre Trang paa Færde, som gjorde, at man virkelig